

5895m Ejersbo

STRUKTUR

29. oktober 2013

1: Anslag

Vi starter med en række arkivbilleder der er klippet dynamisk og medrivende, fra da Nordkraft blev udgivet og den massive opmærksomhed der fulgte i tiden efter.

Jakob kom som en raket ud af ingenting og begejstrede anmeldere og læsere. På ingen tid kendte alle til bogen om den ålborgensiske undergrunds tabere og stofmisbrugere.

Der er klip fra Ole Christian Madsens filmatisering.

Kort statement fra ham om hvorfor denne roman greb ham så voldsomt.

Vi ser Jakob modtage De Gyldne Laurbær, hvilket var lidt af en sensation for en så ung forfatter.

Carsten Jensen afslutter montagen med en kort statement, der beskriver hans oplevelse af den første læsning af denne nye stemme i dansk litteratur. Gerne med et spørgsmål a la: "hvem var denne unge forfatter ingen før havde hørt om"?

Det er et kort og præcist anslag der skal udmunde i Titlen:

"5895m Ejersbo"

Herefter klipper vi til en kontrapunktisk setting og møder første gang Morten Alsinger i sit køkken, hvor han sidder med Jakobs aske og fortæller at han nu skal indfri sin bedste vens ønske om at blive spredt over Kilimanjaro.

--

Jakob var utrolig sky i forholdet til medierne, han stillede meget sjældent op til interviews og endnu sjældnere op til TV, så der findes meget lidt arkivmateriale. Men lige netop i denne periode, var han selv ligeså overrasket over sin succes, så her findes dog noget, før han blev mere kritisk i forholdet til

medierne. Bl.a. forefindes der et veloplagt interview i TV2 Nyhederne, hvor Jes Dorph spiller bold med en glad og kvik Ejersbo.

2: Barndom:

Ejersbo Ekspeditionen:

900m: Vi ser et fly lande og Christian Muff og Morten Alsinger køre begejstrede af sted i bussen.

--

Interviews:

Vi møder Hanne og Mogens Ejersbo i deres lille villahus uden for Ålborg.

De fortæller om Jakob som barn. Om deres første tur til Afrika og om hjemkomsten, hvor Jakob ikke kunne lide at være i Danmark og savnede Afrika.

Jeg vil gerne filme en situation hvor de viser billeder fra Afrika og hvor jeg diskret kan spørge om de ikke har billeder af Jakob dernedefra. Svaret behøver sikkert ikke yderligere kommentarer, men må gerne ligge som et spor i seerens bevidsthed.

Vi besøger Jakobs hjem i Moshi der nu er et faldefærdigt hus hvor en fattig sort man har afgrøder til tørre i den store stue.

Vi møder også søsteren Ea i hendes hjem i Århus, der skal give sin udlægning af deres liv i Afrika og hvordan hun oplevede det. Måske fortæller hun hvordan de begge var porøse og forsøgte at forstå verden gennem litteratur, men at hendes bror havde en anden nysgerrighed til denne nye anderledes verden, som han i højere grad bevægede sig ud i.

Klasselæreren Bramwell Flyckt fortæller om det første møde med den usikre stille dreng, Jakob, der holdt sig for sig selv efter at være returneret til Danmark. Jakob ankom i klassen i batik T-shirt og store runde øreringe, inspireret af Masaierne. Han skilte sig mildest talt ud fra den herskende 80'ers mode.

Bramwell beskriver Jakob som en dreng uden selvtillid og komplet rodløs, en dreng der behøvede hjælp. Han fandt endelig ud af at der var en enkel ting der interesserede den indelukkede elev, nemlig at skrive. Da Bramwell roste Jakob for en stil foran hele klassen, fandt Jakob tydeligvis en gren at klamre sig til. En retning i livet.

Den lille ytring af ros som Bramwell gav Jakob, tog han til sig som en kærlighedserklæring og opsøgte herefter Bramwell og hans familie uanmeldt gang på gang for at spise med og få en smule opmærksomhed.

Disse impulsive besøg var en kultur han havde taget med sig fra Afrika som han aldrig gav slip på...

Ejersbo Ekspeditionen:

1900m: Vi bevæger os igennem en tropisk regnskov.

2000m: På en bjergside fortæller de to venner om deres oplevelse af Jakob som et forvildet menneske uden retning. At der er tale om Jakob Ejersbo før og efter at han fandt skrivegerningen.

2100m: Muff er allerede træt og brokker sig i humoristiske vendinger om at det er hårdt at gå...

3: Ungdommen:

Interviews med Morten og Muff der uddyber:

At Jakob ændrede markant karakter da han fandt vennekredsen og skrev sin første bog med punkeren Morten Alsinger, med hvem han instinktivt fik et broderligt forhold til. De havde skrevet breve til hinanden over et år og havde udviklet en form, som Jakob pludselig godt kunne se et potentiale i. De skrev om deres egne og vennernes virkelige ungdomsliv med sprut, stoffer, fester og kønssygdomme og omskrev kun i ringe grad, men brugte pseudonymer. Dette blev kimen til den skrive-stil han senere forfinede, der blev hans adelsmærke.

Morten læser op fra Fuga og forklarer om formens opståen, hvor de sendte obskure breve til hinanden delvis i spøg, delvis i alvor.

Jakob dyrker det sociale og vennerne. Der bliver festet, spillet musik og røget hash. Morten fortæller om at Jakob ofte kunne brække sig af grin.

Muff fortæller om sit første møde med Jakob, der var anderledes hjerteligt, der også er et billede på deres mere ambivalente relation i årene der fulgte. Muff var en udadvendt entertainer og projektmanager, hvilket gjorde Jakob mere skeptisk overfor Muffs intentioner.

Han fortæller om første gang han læste noget fra Jakobs hånd. En fortælling om hvide drenge i Ålborg der pludselig finder en indgang til den afrikanske Savanne gennem en sauna. Ligesom hans klasselærer får Christians begejstring tilsyneladende Jakob til at overgive sig til den aparte Christian Muff og de 2 danner allerede her et arbejdspartnerskab der kommer til at vare indtil midt i Afrikatrilogien.

Opmuntret af udgivelsen af Fuga begyndte Jakob på Journalist Højskolen i Århus og skrev samtidig videre på sin egen novelle samling Super Ego, i hvilken forbindelse han for første gang mødte Johannes Riis.

SuperEgo der udkom i 2000, lagde sig ind i en defineret tradition inspireret af specielt Brett Easton Ellis, hvor han beskrev 90'ers ungdommens overfladiske og ironiske tilgang med omverdenen, med de eksistentielle kvaler dette end måtte medføre.

Super Ego udkom med udemærkede anmeldelser og Jakob kom i højere grad ind i de litterære kredse. Han blev nære venner med debutanten Hans Lucht (der senere kom til at færdiggøre Afrika trilogien med Johannes Riis)

Hans Lucht fortæller at han sad sammen med Jakob under en af Gyldendals Efterårs receptioner, da et af deres idoler kom og talte med dem. Nemlig rock'n'roll skribenten Henrik List. List havde læst Super Ego og var hudløs ærlig i sin oplevelse. Han synes at novellesamlingen var utrolig svingende. Han kunne tydelig mærke når Jakob digtede og når han skrev om noget han faktisk vidste noget om. Han hyldede journalistfagets grundige research og sagde at Jakob måtte tage dette seriøst. Og det gjorde han. Hans, Morten og Muff fortæller alle hvordan disse ord indprentede sig i Jakob og at det gjorde at han gik helt anderledes til værks med Nordkraft...

Ejersbo Ekspeditionen:

2600m: Det er morgen og Muff og Morten beretter livligt om deres unge år i Ålborg.

3000m: Aften i Mechempe lejren. Muff beklager sig igen over hvor hård turen er og hvor kedeligt det er i lejrene. Det er koldt og han kan ikke lide maden.

4: Nordkraft

Muff fortæller om at Jakob siger op på Aktuelt for at hellige sig Nordkraft. Jakob tager skrivegerningen utroligt seriøst. Han har med opsigelsen taget et stort skridt for at blive en seriøs forfatter og har på den måde sat alt på spidsen.

Morten Alsinger : Han bosætter sig i samme ejendom som ham og de kan dagligt gå hen over loftet til hinanden og drikke kaffe, når Jakob har brug for en pause fra skriveriet. Morten har fået 2 børn og er et andet sted i livet, mens Jakob slet ikke føler at han har tid til andet end sin bog.

Han lever utroligt disciplineret og har afsat et beskedent rådighedsbeløb til sig selv hver måned, som han aldrig overskrider. Han vil være forfatter.

Christian Muff fortæller om deres proces og hans funktion som førstelæser.

Johannes Riis fortæller om sin reaktion på første læsning af Nordkraft og hans forventninger til dens potentiale.

Vi ser i et dokumentarisk lag junkierne ude foran banegården i Ålborg og hører brudstykker fra Nordkraft.

Nordkraft udkommer og vi slutter ringen fra starten. Jakob opnår stor succes og anderkendelse.

Vi ser flere af de billeder vi så i anslaget i længere sekvenser. Interviewet med Jes Dorph, hvor Jakob stråler af glæde.

Billeder fra Uddelingen af De Gyldne Laurbær. Indslag fra Nyhederne mm.

Ole Christian Madsen fortæller om sin oplevelse med at læse Nordkraft og hvorfor at det syntes så vigtigt at filmatisere den.

Ejersbo Ekspeditionen:

3900m: I skyggen af en stor klippe fortæller Morten om da Jakob vandt De Gyldne Laurbær og han havde inviteret hele den gamle vennekreds fra Ålborg med ind på Langelinie Pavillionen hvor festlighederne afholdtes.

Jakob havde sejret mere end de fleste forfattere tør håbe på. Han var nu fuldstændig anderkendt af det litterære miljø. Men han var stolt af sit ophav og sine venner, der dog stak meget ud i det etablerede miljø. De røg joints ved bordene og Jakob valgte at sidde med dem og ikke sine forlæggere og kolleger.

5: Livet åbner sig

I denne sekvens oplever vi det kontrollerede og introverte menneske åbne sig op til verden. Det er Jakobs lykkeligste tid.

Christian Muff fortæller at han ændrede karakter og sågar kropholdning efter Nordkraft. Han blev rankere, gladere og mere udadvendt.

Da OC påbegyndte optagelserne til Nordkraft, blev Jakob inviteret derop et par dage. Han endte med at blive der 3 uger og blev en del af holdet og kom meget tæt på skuespillerne og i særdeleshed OC selv.

Morten Alsinger beretter: Hanne Vibeke Holst havde over en årrække ligget for had i vennekredsen som en latterlig forfatter. Men på hans foredragsturne, rejste de 2 ofte sammen.

En dag kom Jakob hjem til vennekredsen og fortalte til alles overraskelse hvor klog og skøn hun var.

Hanne Vibeke Holst fortæller om sit møde med Jakob og de bånd de knyttede.

Tilbage i København var han til Endnu en af Gyldendals Efterårs receptioner, hvor han mødte en ung forfatterinde, Ditte.

Ditte fortæller om deres møde. Det var en intens nat, hvor de skiltes ved søerne.

Men i løbet af få uger var de uadskillelige og Ditte flyttede ind. Hun fortæller om deres samtaler og hvordan Jakob åbnede sig op for hende.

Morten Alsinger fortæller om Jakobs opførsel i denne periode. Han gik rundt med et billede af Ditte,

som han kyssede når hun ikke var der. Han mistede jordforbindelsen.

Men dette var en periode på 4 måneder hvor Jakob for første gang prøvede at give sig hen til et andet menneske og følte sig som et helt menneske.

Christian Muff fortæller om hvordan Jakob hele tiden havde fokuseret på at udkomme med sine Afrika fortællinger. At de hidtidige udgivelser mest af alt havde været stiløvelser. Nu skulle han i gang igen. Men de litterære ambitioner førte til en splittelse mellem arbejde og kærligheden.

Muff fortæller at Jakob blev irriteret over Dittes tilstedeværelse i lejligheden når han skulle skrive. Ditte skrev digte, men havde slet ikke Jakobs disciplin.

Ditte fortæller om hvordan han i løbet af kort tid blev perfid og skræmte hende væk.

De havde et dramatisk brud der bruste frem og tilbage over mange uger.

Muff fortæller hvordan Jakob til sidst måtte vælge at hellige sig til arbejdet. Det var vigtigst for ham.

Hanne Vibeke fortæller om at hun og Jakob delte en fælles frygt for at skulle dø under udarbejdelsen af et værk. At de ofte talte om denne angst for ikke at afslutte noget der var så vigtigt for dem.

Ejersbo Ekspeditionen

3900m: Christian Muff og Morten Alsinger sidder stakåndede og fortæller om Jakobs forhold til kvinder. Han havde aldrig rigtig haft en kæreste. Han blev en sjældent gang forelsket, men på en facon der var lidt manisk og illusorisk, hvilket oftest skræmte pigen væk.

Han havde lavet en liste på 200 punkter som hans fremtidige kæreste skulle leve op til. (Denne var baseret på hans mor, hvilket jeg skal overveje om skal med i forhold til at skåne hende)

De fortæller at Jakob var ret privat omkring sit kærlighedsliv, eller mangel på samme. Han havde en række korte affærer med kvinder han mødte i byen. Men han så dem sjældent mere end denne ene gang.

6: Afrika

Jakob forlader Danmark og tager til Afrika, hvor han mødes med sin barndomsven Ali.

Ali fortæller hvordan Jakob kom ned igen, efter at han havde opgivet nogensinde at se Jakob igen.

Ali havde været ude for et trafikuheld og var i afmagt begyndt at drikke.

Jakob flytter ind hos Ali og de to tager rundt på research i Moshi og omegn i en lille folkevognsboble, Jakob købte. De besøger b.l.a. de rå minebyer ude for byen.

Vi ser minearbejderen og hører en monolog fra Moses i Revolution.

Ali betaler luderne en tarif for at gå på bar med Jakob, så han kan udspørge dem om deres liv, hvilket skaber en del forvirring hos både dem og deres alfonser, der er bange for at han er journalist. Han udspørger dem om alt i deres liv om valgene de har måtte træffe.

Vi ser den unge prostituerede fra Tanzania, men vi hører en monolog fra Rachel figuren i Revolution.

Muff og Ali fortæller om hans tid i Afrika. Jakob opsøger også folk han kun kendte perifært fra sine unge år i Afrika. Folk der kendte Terri (Hot) Schott, der begik selvmord og som gik i et par klasser over ham på Moshi International School, som han var besat af dengang. Terri er oplægget for Samantha karakteren i Eksil.

Vi ser klippet med den unge pige foran skolen, mens vi hører en monolog fra bogen.

Ali fortæller hvordan Jakob daglig sad i hans soveværelse i 10 timer i træk og skrev sin research ned som en besat. Jakob kritiserede Ali for at drikke for meget og Ali Jakob for at ryge sig ihjel.

Muff får breve fra ham, hvor han beskriver sin ildhu som en "atomdrevet Gud". Han havde endelig fundet frem til det der havde ventet på ham siden hans barndom.

Ali fortæller om at han videregav sine oplevelser med den svenske familie han arbejdede hos igennem sit unge voksenliv.

I den forbindelse møder vi også Henrik Halleen, der er rasende over Jakobs fremstilling af hans familie. Vi besøger ham i hans idylliske svenske ødegård. Han postulerer at Jakob ukritisk har taget informationer fra en forbitret alkoholiker der havde fået så mange chancer af ham i sit liv, men forspildt hver og en. Efter det har han haft brug for en skurk til at begrunde sin ulykkelige situation, den familie der havde holdt hånden over ham.

Han siger at flere af hans børn har sagt at Jakob skulle være glad for at han nu er død...

Jeg vil ikke nærmere komme ind på rigtigheden af disse ytringer. Men det vil afgjort være lidt af en bombe under Jakobs forfatterskab at en af hans vigtigste kilder evt. har vildledt ham, selvom det måske ikke gør hans litteratur mindre, da det i sagens natur jo er fiktion...

Ejersbo-ekspeditionen

Vi er i et mørkt telt, hvor ansigterne er belyst af pandelamper. Stemningen vender og er mørk og dramatisk.

Tilbage i København fortæller Jakob Muff om sine planer med sine Afrika fortællinger. Et vanvittigt og omfangsrigt projekt der både begejstrer og skræmmer ham.

Han siger til Jakob at dette projekt er for stort og at han får følelsen af at det på sigt vil slå ham ihjel. At det vil betyde at Jakob vil skulle isolere sig i mange år. Som et billede på det, siger han at det vil betyde at Jakob lægger sig i en kiste og at han en gang imellem vil komme og løfte låget og se til ham. -læse hans skrifter og give kritik. Er Jakob rede til dette ?

Uden at tøve svarer Jakob ja.

Vi slutter dette afsnit af med sekvensen fra Ejersbo Ekspeditionen hvor Muff fortæller at han kapitulerer og vil tage hjem næste morgen. Han tager følget med op på et stort klippestykke og deler en lille symbolsk flaske Champagne.

Han fortæller om en flaske han gav til Jakob ovenpå successen med Nordkraft. De skulle have delt den samme aften, men besluttede sig i stedet for at arbejde.

Man skal drikke sin champagne mens man kan.

Dette bliver vendepunktet i filmen. Vi ved nu at vi nærmer os døden...

7: Sygdommen og Døden.

Morten fortæller om Jakobs indædte arbejde. Om hvordan han bare ville færdiggøre trilogien for så efter det at tage et par år fri for at koncentrere sig om at være menneske. Få sig en kone og et par børn, ligesom Morten, hvis familie han ofte besøgte.

Nu levede han utrolig spartansk, selvom pengene strømmede ind fra salget af Nordkraft. Der var kun afsat et beskedent rådighedsbeløb hver måned. Og han var aldrig gavmild med sine midler. Han vidste at han muligvis skulle leve af disse penge i mange år. Endnu en succes var ikke nogen garanti. Nu var det skrive-processen det gjaldt.

Muff havde lavet en aftale om at skulle være skånselsløs i sin kritik af Jakob. Han måtte aldrig holde sin kritik tilbage. Dette holdt han i ekstrem grad, men denne ærlighed førte også til mange kontroverser mellem de to.

Jakobs irritation voksede og de opbyggede et had-kærlighedsforhold.

Jakob skrev som en besat og havde til Liberty skrevet mere end 1600 sider, som Muff redigerede kraftigt ned i til Jakobs store frustration.

Pludselig en dag fortalte han til Morten at han havde været på Rigshospitalet til undersøgelse, efter lang tids smerter i halsen. Han havde fået konstateret kræft. Han fortalte det konstaterende og alvorligt, men usentimentalt.

Få dage efter sendte han både Muff og Morten sine login til hans email konto. Meget kort og tørt sagde han at det ville være en god idé for fremtiden.

Til Johannes Riis sendte han denne email:

„Kære Johannes

Jeg ønsker ikke at være unødigt morbid, men jeg har investeret meget i mine bøger, så jeg foretrækker at være forberedt på alle eventualiteter i lyset af min sygdom. Vedhæftede dokument er en brugsanvisning til dig, så du kan finde rundt i Eksil, Liberty og Revolution, hvis jeg skulle drage herfra i utide.

Og så ikke et ord mere om det.

Jeg satser på at kigge ind i morgen formiddag til en kop te.

Bedste hilsner
Jakob“

Johannes Riis fortæller om deres møde næste formiddag.

Hvordan de systematisk lagde planer om at skulle færdiggøre trilogien hvis han døde før færdiggørelsen. At han skulle tage hans ven Hans Lucht med på råd.

Christian Muff blev ulykkelig på Jakobs vegne da han hørte om sygdommen. Han opsøgte ham og

forsøgte at indgyde ham håb, hvilket gjorde Jakob endnu mere rasende. Håb var de stupides trøst. Jakob krævede at se sandheden i øjnene ligegyldigt konsekvensen. Han ville efterfølgende ikke se Muff, hvilket gør Muff frustreret og ulykkelig.

Hanne Vibeke Holst fortæller om at Jakob ofte ringede til hende når han havde været på Riget. Han bad hende om et lift tilbage til lejligheden, der ikke ville tage mere end 5 minutter i en taxa. I stedet kørte hun ham rundt en halv times tid, hvor de talte om døden. Når hun satte ham af, måtte hun ikke komme med op.

Først en måned inde i sygdommen ringede han og fortalte sine forældre om sin tilstand. De sendte ham en sweater.

Efter hans operation var han så svagelig at han ikke længere kunne klare sig selv og han måtte flytte hjem til dem i Ålborg.

De beretter om hans tilstand og om hvordan de indrettede et værelse til ham.

Både Johs Riis og Ole Christian Madsen var begge meget nærværende under hans sygdom. Johannes Riis skrev hver dag breve til ham hvor han beskrev naturen i sin have om planter han holdt af.

Næsten meditative beretninger om mikrokosmos.

Ole Christian havde usentimentale samtaler om livet og døden.

Morten fortæller om at faren en dag fortæller ham at de havde læst hans bøger i smug mens han har sovet. I bøgerne er forældrene til Christian, der tydeligvis er bygget på Jakob, ekstremt fraværende og egoistiske. De anfægter på ingen måde hans fremstilling af dem, men påpeger i stedet at hans Swahili er ukorrekt...

Mogens og Hanne fortæller om den morgen de finder ham død i værelset...

Ejersbo-Ekspeditionen.

4200m: Morten fortæller om Jakobs forhold til det håbet. Til religion og andet illusorisk trøst. Han foragtede det og følte at det var en af menneskehedens største svagheder.

I det dunkle telt beretter Christian Muff om hvordan han rasende tager op til lægerne på Rigshospitalet, efter at han havde hørt at operationen i halsen var gået galt tre dage i træk. Sidste gang havde Jakob under bedøvelse selv set at røret de ville give ham igen var det forkerte. Men havde været ude af stand til at sige noget.

Muff råber og skriger på afdelingen og bliver i nogen grad forsonet med Jakob bagefter. Muff beretter dette grådskvalt.

4200m: Muff tager af sted ned af bjerget med en enkel guide om morgenen og tager afsked med gruppen.

5200m: Morten sidder i et telt og gør asken klar til at skulle spredes næste morgen. Han fortæller at han føler sig så klar til den endelige afsked. Nu skal han have closure på sin sorg.

5895m: Vi ser det lille følge bevæge sig meget langsomt op ad bjerget, mens solens første spæde stråler åbner horisontlinien.

I forlængelse af Jakobs sidste åndedrag hos forældrene, ser vi Morten åbne sin håndflade og asken forsvinder i vinden.

I et klip ser vi en skikkelse i rask gang komme gående op af en bjergside. Vi tænker at vi stadig er på Kilimanjaro, men er forvirrede. Filmen burde være sluttet med askespredningen. Han kommer tættere på og pludselig ser vi til vores overraskelse at det er Jakob. Han kigger glædestrålende ind i kameraet.

(Se vedlagte klip: <https://vimeo.com/78053084>, password: Ejersbo)

Under credits ser vi tvklip og anmeldelser af Afrikatrilogien. Al den hyldest og anderkendelse han aldrig selv nåede at opleve.